

ZORAN DRVENKAR İLE SÖYLEŞİ...

'Benim kitaplarım biraz tehlikeli ve anarşist'

Ben yirmi beş yaşında yazarların bir aile olduğuna ve hepsinin birbirini çok sevdiğine inanırdım. Meğer bu göstermelik bir sevgiymiş, aslında birbirlerini rakip görüyorlar. Ben bu işi para için de yapmıyorum, çocukları çok sevdiğim için de, ya da onları çok önemseydiğim için de... Ben bunu sadece istediğim için yapıyorum

Türkiye'de çocuk ve gençlik edebiyatına sunduğu eserlerle tanıdığımız Zoran Drvenkar geçtiğimiz hafta 33. İstanbul Kitap Fuarı için ülkemize geldi. Yugoslavya adında bir ülkenin var olduğu dönemlerde, Hırvatistan'da doğan yazar, daha sonra ailesinin Berlin'e göç etmesiyle Almanya'da hayatını sürdürdü. Alman edebiyatında hatırı sayılır pek çok ödülün de sahibi olan Drvenkar ile edebiyat, hayat ve siyaset üzerine bir sohbet...

■ 3 yaşında Berlin'e taşınmışsınız, orada yaşadığınız çocukluğunuz, kitaplarınıza nasıl yansdı?

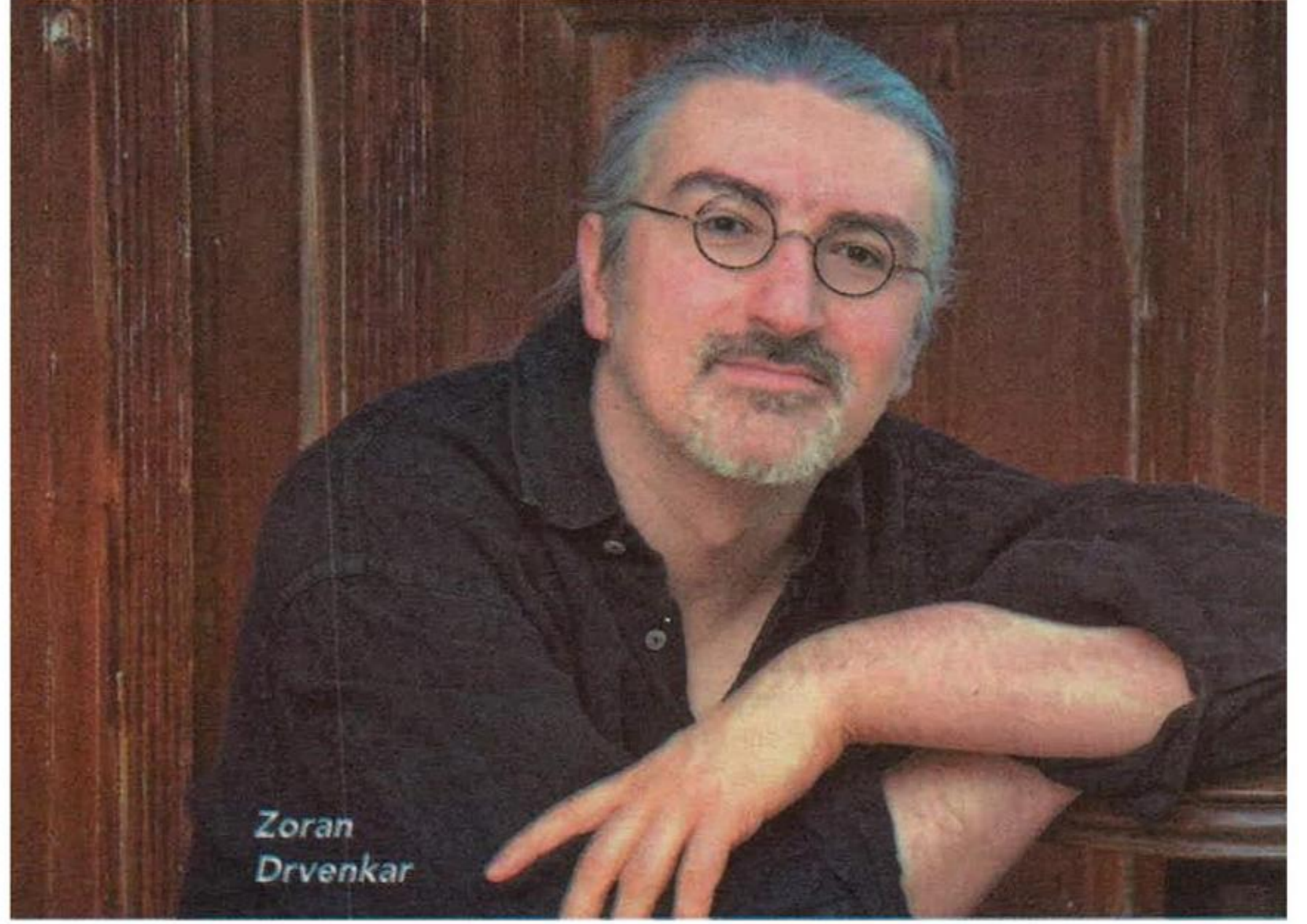
Çocukluğumla gençliğimi anlattığım dört tane kitabım var ama aslında gerçekten yaşamaya 10-11 yaşında başladım diyebilirim. Ondan önce Berlin'de boş boş dolaşırdım, 20-21 yaşında yazmaya başladım, o zaman çocukluğa dair hatıralarım da tekrar gözümde canlandı. O yüzden aslında çocukluğumla ilgili hatırladığım şeyler hep kitaplarla başladı.

■ Sizin için "Avrupa'nın asi çocuğu" deniyor, neden böyle dendiğini düşünüyorsunuz?

Neden asi diyorlar bilmiyorum aslında. Muhtemelen benden istedikleri şeyleri yapmadığım için olabilir. Çünkü ben herkes için yazıyorum ama insanlar genelde sadece tek bir yaş grubu için yazıyorlar. İçimde o karakter oluştuğu anda ben onu yazıyorum, dolayısıyla genele uymuyorum. Ben yirmi beş yaşında yazarların bir aile olduğuna ve hepsinin birbirini çok sevdiğine inanırdım. Meğer bu göstermelik bir sevgiymiş, aslında birbirlerini rakip görüyorlar. Ben bu işi para için de yapmıyorum, çocukları çok sevdiğim için de, ya da onları çok önemseydiğim için de... Ben bunu sadece istediğim için yapıyorum. O yüzden benim kitaplarım biraz tehlikeli ve anarşist. Bu yüzden belki bana asi diyorlardır. Ama aslında ben gayet uysal, evini seven, iyi hoş bir adamımdır. Yazarlar camiasına o anlamda dahil olmadığım için herhalde bana asi diyorlar.

■ Kitaplarında da o özgürlük durumu hissediliyor. Aslında çocuklarda da bir nevi anarşizm vardır. Kendi çocukluğunuzda da mı bu duyguyla yaşadınız, yoksa bu diğer çocuklar için istediğiniz şey mi?

"Yerde Ağır, Pahada Hafif" kitabımı eleştirenler sevmemişti, çok anarşik bulmuşlardı. Çünkü o hikayede kız uçuyor, ailesi onu cezalandırmak yerine ona alkış tutuyor ve tüm kurallara karşı gelen bir yapı var. Ama anarşik olsun diye yazmıyorum karakterlerimi, sadece akıllana ne geliyorsa, ne istiyorlarsa onu yapınlar istiyorum. "Kısa Pantolonlular Çetesi" de istediğini yapıyor, ama kimse onlardan işkillenmiyor, rahatsız olmuyor, aksine kahraman oluyorlar. Ben belki böyle yaşayamadığım için karakterime bunları yapıyorum. Ben aslında okura bırakmak istiyorum, okur kendisi karar versin, kendisi düşünsün. Ben ona

"Şu iyidir, şu kötüdür." demek istemiyorum. Sadece karakterler istedikleri şeyi istedikleri anda yapıyorlar ve sonunda da "Yaşasın biz asiyiz, bizi sev!" gibi bir mesaj vermiyorum da okura bırakıyorum yorumu.

O kadar çok kötü kitap ödül alıyor ki

■ Çocuk kitaplarında çoğu zaman gerçek dışı olgular kullanılır. Ancak bunlar genelde çocuğa vermek istenen "mesaj"ı daha eğlenceli ve anlaşılabilir yapmak için kullanılır. Ancak sizin öykülerinizde bu tümevanm sezilmiyor. Ne düşünüldüğünü önemseyemediğinizi söylemenize rağmen bir sürü ödül almışsınız. Bununla ilgili neler söyleyeceksiniz?

Hayvanları hiç sevmem, kitaplarımda da hayvan figürü yoktur. Bir kitabımda tamamen plansız olarak bir hayvanı kullanmak durumunda kaldım. Onu yazmaya başladığımda hava soğuktu ve bir tek çocuk vardı. Kuş bir şekilde karşısına çıktı o anda. Yoksa diğer çocuk kitaplarındaki gibi bir "konuşan hayvan" durumu bende yok. İkincisi, ödüller şaşırtıcı şeyler, benim ödül almış olmam da öyle. Sanki kazara ödül almışım gibi hissettim. "Aa bu adam yeni şeyler yazıyor, biraz da acayip; haydi yanlışlıkla ona ödül verelim." gibi düşündüklerini varsayarak aldım ödülü. Ödülü verdiklerinde de ben dediğim gibi davranmaya devam ettim. Bir keresinde radyodaydım, bana "Çocuklar için yazmak ne kadar güzel değil mi?" dediler, ben de "Çocuklar için yazmıyorum, karakterlerim için yazıyorum." dedim. O an bir sessizlik oldu; ödül verdiklerine pişman oldular ve ödülü geri istediler! Ben de onlara paranın çoktan hesabıma yatmış olduğunu söyledim. Ama çok ciddilerdi. Çocuklar için yazıyorsanız onları çok sevmelisiniz ve önemsemelisiniz gibi bir anlayış var. Ama o kadar çok kötü kitap ödül alıyor ki çok da umrumda değil aslında.

■ Yetişkinler için yazdığınız kitabınızda Türk bir karakter kullandınız, Almanya'daki Türkler hakkında neler düşünüyorsunuz? Türkiye'deki siyasetle ilgili nasıl düşünceleriniz var, Gezi olaylarını duyduunuz mu?

Almanya'daki Türkler hakkında hiçbir bilgim yok. Kitabımda Cengiz diye bir karakter var, onu seviyo-

rum, onun nasıl yaşadığını biliyorum. Ama onun dışında Almanya'daki Türkleri bilmem, aslına bakarsanız Almanya'daki Almanları da çok bilmem. Ben ortarlarda kalmış bir insanım, bakıyorum gözlem yapıyorum ve üzerine çok da düşünmüyorum. Siyaseti sorsanız siyasetten nefret ederim. Hiçbir gazeteyi takip etmem, televizyon da izlemem, o yüzden belki yaşanmış bir olayı, ondan iki hafta sonra bir yerlerden duyarım. Küçük, kendi içine kapalı bir arkadaş grubum var o kadar. O yüzden Gezi olaylarını falan da duymadım.

Egoistim çünkü yaşadığım hayatı çok seviyorum

■ Peki siyasetin, küçük de olsa o gruba bir etkisi yok mu?

Etkiliyor elbette hayatımı ve bunda da elimden bir şey gelmediğini düşünüyorum. O anlamda biraz egoistim çünkü yaşadığım hayatı çok seviyorum. Benim için geride durup bunlardan etkilenmemek daha anlamlı. Eskiden yani gençken biraz daha gündemi takip ederdim ama öfkelenip elimden bir şey gelmediğini görünce de hayal kırıklığına uğradım. Aslına bakarsanız ben adaletten yanayım, tamamen herkes için adaletle inanıyorum. Bu dünyada olup bitenleri görünce ürküyorum korkuyorum ve yoruluyorum. Dolayısıyla elimde iki ihtimal var; ya sevdiğim hayatı yaşayacağım ya da yorucu bir hayatı yaşayacağım. Ben sevdiğim hayatı tercih ediyorum. Çünkü kitaplarımla daha fazla şeyi değiştirebileceğimi düşünüyorum. Değiştirmeye başlamaya çevremden başlamak bana daha anlamlı geliyor. İnsanların enerjisi varsa, dünyayı değiştirebilecek şeyler yapabiliyorlarsa ne güzel, ama ben kendi yolumla yapmayı tercih ediyorum; o da yazmak ve kitaplarım yoluyla.

Yazarlar konferans falan düzenlediklerinde beni çağırıyorlar çünkü sevilmiyorum. Hepsi dünyayı değiştiriyor gibi ya da değiştirecekmiş gibi bir havaldalar. Ben böyle bir şeye uymuyorum ve kendi dünyamda kalıyorum.

Kısa Pantolonlular Çetesi

Zoran Drvenkar

Günüşiği Kitaplığı

Resimleyen : Ole Könnecke

118 s.

